

LOMSKÁ RADNICE

NOVINY MĚSTA LOM • ROČNÍK XI. • ČÍSLO 7–8 • SRPEN A ZÁŘÍ 2021 • MĚSÍČNÍK • ZDARMA

Lomská radnice je periodický tisk územního samosprávného celku. Měsíčník města Lom je registrován u MK ČR E 20234.

Vedle PKH už i v části Vrchlického ulice svítí občanům na cestu úsporné LED lampy svépomocí opraveného veřejného osvětlení. Možná to inspirovuje někoho k pořízení zajímavého snímku a pošle do městem Lom vyhlášené fotoutěže. Uzávěrka je již 30. září!

Nový školní rok začal v lavicích

V duchu tradice přivítala zástupkyně zřizovatele Základní školy Lom 1. září prvňáčky i jejich rodiče při úvodním dni jejich nové životní etapy. Dětem popřála radní pro sport a kulturu Martina Šípová mnoho zajímavých novinek a rodičům pevné nervy s jejich ratolestmi. Zejména pro prvňáčky to je velká změna a budou potřebovat čas, než se s ní vypořádají. M. Šípová jim pak slíbila, že se na ně zase přijde podívat.

„Aby nový školní rok nejen začal, ale i mohl pokračovat trvalou účasti žáků ve školních lavicích, je třeba, aby všichni dodržovali pravidla v polovině srpna Vládou ČR schváleného materiálu Ministerstva zdravotnictví k protiepidemickým opatřením ve školách,“ říká mimo jiné starostka města Lom Kateřina Schwarzová. Manuál počítá s plošným preventivním testováním na začátku školního roku a definuje také pravidla pro nošení ochrany nosu a úst.

Kromě základních hygienických pravidel jsou v manuálu ob-

saženy i kroky, jak postupovat v případě positivity. „Pro případ výskytu infekčního onemocnění nebo podezření na nákazu máme ve škole zřízeny dvě tak zvané izolace, samostatná místnost pro první a druhá pro druhý stupeň, kde bude osoba oddělena od kolektivu do doby převzetí rodiči nebo zákonnými zástupci,“ připojuje ředitel školy Jaroslav Zajíc. Proto bylo třeba hned první den prověřit platnost kontaktních telefonních čísel na zákonné zástupce či rodiče žáků.

Radní Martina Šípová slavnostně vítá jednu z žaček první třídy.

Čekají nás volby do Poslanecké sněmovny

Starostka města Lom oznamuje podle § 15 odstavce 3 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR, dobu konání voleb do Poslanecké sněmovny ve dnech 8. a 9. října 2021. Podrobné informace o jednotlivých volebních okrscích budou zveřejněny na vývěsních tabulích v souladu s § 15 odstavce 3 zákona.

V Lomu je pořád co dělat

Vedle úpravy zeleně, úklidu ve městě a třeba pravidelného svozu odpadu pracovníci oddělení komunálního hospodářství pokračují v rekonstrukci veřejného osvětlení na Vrchlického ulici. „A když prší? Pracujeme v kulturním domě. V Lomu je pořád co dělat,“ uvedla starostka Kateřina Schwarzová na Facebooku Lomská radnice. Ve velkém sále Kulturního domu v Lomu se opravují omítky a zhruba půldruhého metru široký pruh podlahy po dlouhé jižní straně.

Sekáš, sekáme...

Po letech, kdy stačilo posekat trávník kolem domu či na zahrádce jednou za dva i tři týdny, letos to je třeba díky vydatným deštům mnohem častěji. Logicky ne jinak tomu je při údržbě travnatých ploch ve městě, přitom

lidských kapacit v oddělení komunálního hospodářství v čase letních rodinných dovolených není více. „Nějak nám ta tráva v Lomu rychle roste. Děkujeme všem, kdo přiloží ruku k dílu a pomáhají,“ vděčně vzkazuje i touto cestou starostka Kateřina Schwarzová všem sekáčům, kteří pomohli a pomáhají s úpravou travnatých ploch. V době největší špičky město muselo dokonce zajistit pomoc brigádníků.

K. Schwarzová: Co je prioritou travnatých ploch v našem městě?

Priorita travnatých ploch je, že mají být zelené. Aby v rostlinách probíhala fotosyntéza, aby byly živé. Jen tak mohou plnit všechny své funkce, například zadržovat prašnost a vodu. Naopak, když se neposečou, tak květenství trav dozrají – podobně jako obilí. A pak už nejsou zelené. Stejně tak vysoký porost je rájem například pro klíšťata. Lom se proto nepřipojil k těm městům, která v letošním roce omezila sekání trávníků se záměrem podpořit zadržování vody a výskyt hmyzu. Tam, kde chodí lidé a hrají si děti, chceme, aby byly prostory upravené a zelené a nepodporovali jsme zbytečně pylové alergie, naopak tam, kde to v katastru města nevádí, nesečeme a necháváme prostor pro broučky.

4 Během dopoledne upravilo travnaté plochy na nejdelší městské ulici – Vrchlického půldruhého desítky sekáčů.

Poradna

Občanské průkazy s biometrickými údaji

Od 2. srpna začaly úřady vydávat nový typ občanského průkazu s biometrickými údaji. Ty jsou uloženy na vysoce zabezpečeném bezkontaktním čipu. Má se tak ztížit možnost průkazy padělat a zneužívat. Obsahují biometrické údaje, konkrétně zobrazení obličeje držitele průkazu a dva otisky prstů.

Nařízení počítá také s postupnou obměnou. Dosud platné občanky budou platit do skončení jejich platnosti, nejdéle do 3. srpna 2031. Občanské průkazy vydává Městský úřad Litvínov, odbor správních evidencí, oddělení správní, náměstí Míru 12 (přístavba nad Cukrárnou U Radnice), více na www.mulitvinov.cz.

Stručně z města

■ **Ochrana slušných před neslušnými.** Radní města Lomu berou na vědomí odpověď předsedy Ústavního právního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Marka Bendy ohledně iniciování zákona o možnosti vykazování osob z místa bydliště. Vedení města Lom velmi děkuje za důvěru a otevřenost, které v dopise sdílí. Naši žádosti Marek Benda rozumí a chápe nelehkou situaci zúčastněných stran, nicméně navržené řešení považuje za nepřijatelné nejen z pohledu ústavní konformity. Nicméně naši žádost postupuje ministři vnitra s žádostí o stanovisko a případný návrh řešení. Během uzávěrky novin přišla odpověď od ministra vnitra. Otiskneme ji v příští Lomské radnici.

■ **Doprava pro seniory.** Radní města Lom stanovili cenu „Do-

Žluté a modré popelnice se vyváží ve stejný den

Svoz tříděného odpadu (plastů i papíru) se v Lomu sloučil do jednoho dne. Žluté i modré popelnice se vyváží vždy ve čtvrtek v sudém kalendářním týdnu.

„Dle sdělení společnosti Marius Pedersen a.s. z 21. června 2021 vás i prostřednictvím Lomské radnice informujeme o tom, že svoz tříděného odpadu (papír a plast) probíhá v jeden den, vždy ve čtvrtek v sudý kalendářní týden. Prosim, mějte popelnice modrou i žlutou najednou připravené a přístupné pro popeláře,“ upozorňuje starostka Kateřina Schwarzová občany.

Kdo by očekával, že snad firma během čtvrtka přijede nejdříve pro jeden druh vyříděného odpadu a pak pro druhý, nebo bude od domů svážet najednou plast a papír v běžném voze a smísí je dohromady, ten se mýlí. „V rámci zefektivnění svozu tříděných odpadů Marius Pedersen a.s. pořídil pro provozovnu v Teplicích první vozidlo s dělenou nástavbou s objemem 22,5 m³, která

umožňuje současný svoz dvou druhů odpadů bez možnosti smísení,“ vysvětluje Kateřina Schwarzová. Svozový vůz bude využíván zejména na odvoz odpadů v rámci systému „od domu k domu“, kdy do ulic se zástavbou rodinných domů nemusí díky této technologii jezdit dvě vozidla odděleně pro každou komoditu, jako tomu bylo v minulosti. Zvlášť pro papír a jiný den pro plast.

Odpovědi na dotazy týkající se svozu tříděného odpadu se obyvatelé doví na Městském úřadu Lom na telefonním čísle 476 769 869.

Vymyslete logo pro naši novou herničku Permoník

Vedení města Lom vyhlásilo soutěž pro nápadité autory bez rozdílu věku „Vymyslete a namaľujte podobu permoníka – Vymyslete logo pro naši novou herničku“. Do 30. září 2021 můžete svou výtvarnou představu nového loga odevzdat osobně v recepci Městského úřadu Lom, v ZŠ a obou MŠ Lom, oskenované autorské dílo je možno zaslat i e-mailem na podatelna@mesto-lom.cz. Odborná porota vybere nejlepší práci, která se stane logem naší herničky a bude

mimo jiné použita pro výrobu razítka.

Herničku Permoník najdeme v Lomu na náměstí Republiky, v provozu je od úterý do soboty od 9.00 do 17.00. V herničce mohou děti (do 10 let a 60 kg hmotnosti) s rodiči společně trávit čas hrou a odpočinkem. Vedle pravidel pro provoz herničky je třeba dodržovat v tu dobu platná protiepidemiologická opatření. Za dítě po celou dobu zodpovídá rodič nebo zákonný zástupce. Nezapomeňte si přezůvky.

pravy pro seniory“ s platností od 1. 7. 2021 takto: Litvínov – 20 Kč, cesta do Mostu a Oseku vždy 100 Kč za jednu přepravovanou osobu. V cílovém místě se čeká maximálně 20 minut. Objednávky dopravy a bližší informace se zájemci dozví na telefonní číslo 476 769 860.

■ **Školní autobus opět jezdí.** Školní autobusová linka města Lom jezdí opět od 1. září. Spoj mohou zdarma využívat děti a senioři, s platnými kartami z minulého období. V případě ztráty této karty, si ji může občan Lomu vyzvednout na Městském úřadě Lom v kanceláři starostky (1. patro), za poplatek 50 Kč.

■ **Z hasičského deníku.** Rada města schválila přijetí daru od Hasičského záchranného sboru Ústeckého kraje ve formě čtyř nových dýchacích přístrojů Dräger PSS 4000.

Volné byty pro seniory

Město Lom nabízí seniorům, případně osobám blízcím se seniorskému věku, volné byty v Lomu – Loučná, Novostavby čp. 123/34 a čp. 124/36. V nabídce jsou byty 1+1 s příslušenstvím (kuchyň, pokoj, chodba a sociální zařízení). Jeden je v přízemí, dva ve zvýšeném přízemí, jeden v prvním nadzemním podlaží a tři ve druhém nadzemním podlaží. Bližší informace získáte na telefonu č. 476 769 864 u B. Čevonové. Na mobilu č. 704 070 836 si zájemci mohou domluvit prohlídku volných bytů.

ZŠ Lom se zapojí do celonárodního plánu doučování

V souvislosti s výpadkem prezenční výuky způsobené pandemií covid-19 ve školním roce 2020/2021 i druhé polovině školního roku 2019/2020 rozhodlo MŠMT o spuštění celostátního Národního plánu doučování. Program směřuje k dětem ze ZŠ a SŠ, které jsou v celé ČR ohrožené školním neúspěchem.

„Do této aktivity bude zapojena i naše základní škola v Lomu,“ říká Kateřina Schwarzová, starostka města, které je zří-

zovatelem ZŠ a MŠ Lom. Škola podle jejího ředitele Jaroslava Zajíce doučuje žáky již řadu let v rámci projektů zjednodušeného

vykazování – Šablony. „Jsme rádi, že budeme moci v doučování pokračovat i letos,“ dodává Jaroslav Zajíc a přidává: „Tentokrát počítáme i s tím, že zapojíme i studenty univerzit, aby bylo doučování pro naše žáky ještě pou-
tavější a efektivnější.“

Každý krok, který by mohl pomoci zmírnit dopady pandemie na české školství, pedagogové velmi vítají. Jsou totiž přesvědčeni, že následky, které si mladá generace ponese, jsou větší, než si zatím většina populace uvědomuje.

„V letošním roce si město Lom připomíná již 680 let od první písemné zmínky o své existenci. V duchu tohoto výročí Vám chceme, opět jako před pěti lety, představit naši dorůstající mladou generaci, která se může pochlubit reprezentací našeho města jak na poli sportovním, tak uměleckém. Jsme rádi, že Vám naši šikovnou a nadanou mládež můžeme takto představit. Vás, rodiče žádáme – pokud máte sportovně, umělecky, či jinak nadané děti, které se věnují zajímavým koníčkům, přihlaste nám je, rádi o nich zveřejníme malý medailonek a v rámci letošního výročí našeho města je oceníme. Vždyť naše mladá generace je naší budoucností, která závisí právě na nich,“ říká starostka města Kateřina Schwarzová.

Nadané lomské mládí: VALERIE VÁŇOVÁ

Valerii Váňové, dívce soutěžící dnes s číslem dva, je sedmnáct let, měří 170 centimetrů a pochází z Lomu. Jejím snem je stát se úspěšnou ortodontistkou. Zaznělo mimo jiné při představení účastnic prvního semifinále večera soutěže Miss České republiky. Valerie Váňová na sebe prozradila, že je týmový hráč, ale zároveň se dokáže prát sama za sebe, a proto si myslí, že by dokázala kvalitně reprezentovat hodnoty této soutěže jak v České republice, tak ve světě. Přitom se stále ještě jedná o studentku gymnázia T. G. Masaryka v Litvínově. Ve finále Miss České republiky bude o korunku bojovat i usměvavá Lomačka, která se dnes představí ostatním obyvatelům.

Soutěže krásy již dávno nejsou převážně doménou dívek z velkých aglomerací republiky. Jak se stane, že usměvavá dívka z Lomu bude v takové soutěži. Kdo vás přihlásil a co od toho očekáváte?

„Viděla jsem to jako skvělou příležitost poznat nové lidi a zkusit něco nového. Do soutěže jsem se přihlásila sama a tajila to až do chvíle, kdy jsem postoupila na samotný casting.“

Aby se soutěžící prosadila a upoutala na sebe pozornost poroty, není to jen o vzhledu, ale je třeba prokázat všestrannost. Jak jste se na semifinále připravovala a v čem jste musela uspět?

„Nijak zvlášť jsem se nepřipravovala. Semifinále kolu předcházely dva dny přípravného soustředění. V soutěži je důležitý hlavně projev a reprezentace dívky, což si myslím, že jsem ukázala při semifinále.“

Když v závěru prvního semifinále kola mezi trojicí postupujících dívek zaznělo jméno Valerie Váňové. Jaký to byl pocit? Jak na to reagovali vaši rodiče?

„Nedokážete si představit, jak moc mě bolely nohy z podpatků a o vedru v Aquapalace ani nemluví. Ovšem po vyhlášení mého jména bolest nohou, jako kdyby nebyla a s úsměvem jsem si utíkala pro korunku. Zároveň jsem byla i smutná, protože nepostoupila moje kamarádka, se kterou jsem se poznala v Miss. Reakce rodičů a okolí byly pozitivní a podporující.“

Změnil se vám život v okamžiku, kdy jste se probojovala

do finále Miss České republiky? Pokud ano, jak a v čem?

„Zatím nějakou radikální změnu nepociťuji. Musím tomu jen obětovat svůj volný čas.“

Jaké je oblékat se do krásných šatů předních návrhářek a krejčovských salónů a zdobit se luxusními šperky renomovaných firem?

„Je to zvláštní pocit, když je to poprvé. Já osobně nosím streetwear styl, takže ne vždy se cítím v luxusních šatech a špercích komfortně, ale je fajn být někdy princeznou.“

Svazuje vás to nějak, když si uvědomíte závratné sumy některých šatů a šperků, které předvádíte?

„Vůbec ne, naopak si to užívám.“

Kdysi mi jedna modelka řekla, že si během módní přehlídky připadá jen jako chodící ramínko, které se musí oprostít od jakéhokoli pocitu studu. Kdo při takové akci nahlédl do šatny, o čem je řeč. Jak vy to vnímáte?

„Jednoduše řečeno. Ke krásnému oblečení je potřeba nejen nějaká žena, ale především sebevědomá, ladná, zajímavá a svá.“

Díky televizním kamerám, novinám i sociálním sítím se vaši fanoušci pozvolna dozývají, jak soutěž postupuje. Pomíneme-li přehlídky šatů a jiné sponzorské akce, jak si užíváte aktivity jako návštěva výroby čokolády a možnost nějakou sama vytvořit?

2x foto: Jiří Šubrt

„Na tuto akci mile ráda vzpomínám. Byl to náš první večer na semifinále, které jsme si nesmírně užily. A rozhodně si nemyslete, že jsme jedly s děvčaty nějaké saláty, mlsaly jsme čokoládu.“

Součástí soutěže krasavic o korunku Miss je kupříkladu oceňování dobrovolníků a dárců za zásluhy v charitativním projektu Počítače dětem. Jak takovéto aktivity vítáte a můžete uvedený projekt krátce představit našim čtenářům?

„Jedná se o projekt, kde se darují počítače dětem, které bohužel nemají to štěstí se kvalitně vzdělávat. Techniku může do projektu darovat kdokoli. Počítačová technika je následně propůjčena dítěti na rok. Pokud po roce vše funguje a dítě pracuje, technika je mu da-

rována. Já se k tomu stavím pozitivně, je hezké, že Miss už není jen o obličejích a tělesných mírách, ale i o ochotnosti a dobrotě děvčat.“

Máte už přehled, co všechno vás čeká do finále MISS České republiky a kdy bude?

„V nejbližší době nás čeká soustředění, na které se moc těším a třeba focení kalendáře 2022. V září nebo v říjnu se uskuteční už samotné finále, kde se dozvíme vítězky (Miss ČR, I. Vicemiss ČR, II. Vicemiss ČR, Miss ČR Sympatie, Miss ČR Social Media). Přesný termín finále organizátor upřesní.“

Děkujeme za rozhovor a držíme palce, ať vám to v soutěži, ale i v životě dopadne co možná nejlépe.

Střípky z naší minulosti

V červnovém čísle Lomské radnice jste se v této rubrice dočetli, že mezi připomínky pohnutých dní konce války v Lomu patří mimo jiné žulová pamětní deska na budově základní školy ve Vrchlického ulici a co připomíná. Tentokrát se posuneme v čase ještě hlouběji a díky vzpomínání Ely Weissbergerové (rozené Steinové) nahlédneme do období po přijetí Mnichovské dohody, kdy nastalo vyhánění Čechů a Židů z pohraničí.

A kdo je, nebo spíše byla Ela Weissbergerová? Narodila se 30. června 1930 jako Ela Steinová a v Lomu, kde vyrůstala, byla, jak sama uvádí, hodně malá židovská obec. Většinou to byli příbuzní. Do synagogy jezdili do Mostu. Maminka byla z Moravy poslaná do Sudet, aby se naučila německy. Tady poznala Ely tatínka a vdávala se ještě, než jí bylo osmnáct. Ela se sestrou a matkou se po Křišťálové noci dostaly z Lomu přes Louny do Prahy, kde žily do doby,

než byly odsunuty do Terezína. Od roku 1943, kdy Rudi Freundfeld s dětmi nastudoval satirickou operu Brundibár (v roce 1938 ji složil Hans Krása podle libreta Adolfa Hoffmeistersa) v ní Ela zpívala více než padesátkrát roli kočky. Paradoxem doby je, že v ghetu zřízeném nacisty se hrála opera o vítězství dobra nad zlem, která byla snadno pochopitelnou alegorií na Hitlera. Po válce Ela odešla do Izraele a v roce 1959 do USA. Zemřela 30. března 2018.

Ela (vpravo) se sestrou Ilonou a chůvou Marií, rok 1934

Ela Weissbergerová: Vzpomínka na křišťálovou noc v Lomu

„Myslím, že to byl nejhorší den v mém životě. Náš tatínek už nebyl s námi. Hned jak přišli Němci do Sudet, předvolali ho na gestapo, protože byl na prvním místě v listině nepřátel „Říše“. Vyhlásil totiž, že dá deset tisíc korun tomu, kdo zabije Hitlera. Potom jsme ho už nikdy neviděli a ani se nedozvěděli, co se s ním stalo.“

„Dne 9. listopadu 1938 k večeru k nám přišel tatínkův známý a řekl nám, že se v Dolním Lomu proti nám připravuje velká demonstrace, aby maminka zavřela obchod, který jsme měli mezi Dolním a Horním Lomem, a abychom se připravili, že nás přepadnou. Maminka tomu ještě nevěřila, myslela, že si to snad vyřídí Němci mezi sebou. Já ještě dodneška slyším ty bubny, jak marširovali Hitlerjugend a bubnovali z toho dolejšího Lomu až k nám. Když se přiblížili až k našemu domu a řvali „Juden raus“, „Juden nach Palestina“, maminka nás vytrhla z postele. Naše teta tam zrovna s náma spala, a jak jí maminka říkala: „Pojď, pojď, Greto, musíme se schovat“, nacpala si všechno svoje prádlo do noční košile a utíkaly jsme na půdu. Ale moje sestra najednou zmizela, zavřela se do koupelny. Náš šofér

už věděl, že se něco děje. Na zahradě jsme měli rybník, kde byli připraveni kapři na Vánoce. On všechny vylovil a dal je do vany. Než jsme mou sestru dostaly ven z koupelny, třískali už lidi všechny okna kolem dokola a někteří začali lézt do domu, chtěli otevřít sejf a trhali, co mohli. Měli jsme velký kolekce porcelánu, část rozbili, část nechali. My jsme byly na tý půdě, byla hrozná zima a my jsme byly jenom v pyžamu. Tehdy zrovna u nás bydlela jedna paní se synem, se kterým jsem se kamarádila. Maminka jí prosila, aby aspoň nás, dvě děti, nechala v posteli

nebo jinak ukryla. Jenže jejího muže zrovna propustili jako komunistu ze žaláře, byl první den doma, a ona se bála. Bála se, aby nás u nich nenašli. Tohle trvalo celou noc. To byla nejdelší noc, kterou jsme prožily.“

„Ráno pořád tekla voda a maminka říkala: „Oni nás chtějí vytopit.“ Pak jsme slyšely, jak odcházejí a tahají ty věci z bytu. Pomalu jsme šly dolů podívat se, co tam najdeme. Já jsem jako první věc viděla vanu plnou červený krvavý vody, ve který plavali kapři. Krvavá byla proto, že si v ní myli ruce od toho, jak rozbíjeli okna.“

Vyhánění

„Druhý den už brzy ráno gestapo stálo před dveřma, a že musíme nechat všechno zamalovat. Celej dolejšek domu byl popsanej, hned u vchodu do obchodu byly šibenice a nad tím bylo „Saujuden“ a „nach Palestina“ a podobně. Mamince bylo řečeno, že se to nesmí fotografovat a jestliže to nevymaže, že ji zavřou. Zároveň jí zavolali na gestapo, že má přinést všechny vkladní knížky, všechny dokumenty z obchodu a celej majetek. Drželi ji na gestapu v Litvínově a tam jí dali ultimátum čtyřadvacet hodin, do kterých musíme opustit Lom a náš dům. Řekli jí, že do šesti hodin je otevřená hranice mezi Čechama a Sudetama a jestliže ji do té doby nepřekročíme, půjdeme do Dachau. Maminka samozřejmě nevěděla, co se už děje. Dachau pro ni bylo malý městečko v Německu. Jenže náš šofér viděl všechno jinak než maminka, vzal naše auto a schoval ho, a my jsme proto neměli čím odjet. Můj strýc měl motorku s takovou tou lodičkou, do který nás se sestrou strčili, a maminka si sedla za něj jen s kabelkou. Dostala, myslím, tři marky na každou osobu a pas.“

Dnes v Lomu rodný dům Ely Weissbergerové nenajdeme. Na historickém snímku je nad vchodem do obchodu firemní štít Max Stein.

„A když jsme přijeli na hranice, to byly Lovosice a Postoloprty, bylo deset minut po šestý. Bylo už takový podzimní, zimní počasí, přšelo a padal sníh, byla hrozná zima. Já začala plakat a prosila jsem maminku: „Pojď, vrátíme se domů.“ Bud' ten německej voják tomu rozuměl, nebo pochopil a řekl: „Schnell, schnell.“ Čeští pohraničníci tam stáli a nic neřekli. Ještě na německý straně jsme viděli, že tam u jednoho baru leželi lidi na zemi a čekali na cestu do Dachau.“

„Takhle jsme překročili hranici a přijeli jsme do Loun. Tatínkův bratranec tam měl továrnu na

čokoládu. Mysleli jsme, že u nich zůstaneme aspoň přes noc, než pojedeme do Prahy. Ale obchod byl plnej lidí. Spali všude po zemi, protože oblast Mostecka a Teplicka byla hodně židovská a každej se snažil utéct. Takže jsme přespali v hotelu v Lounech a potom jsme jeli do Prahy. To bylo desátého listopadu.“

„V Lounech jsme taky slyšeli, že spálili synagogu v Mostě a v Teplicích, že to hoří. My jsme nebyli pobožní Židi, ale jednou dvakrát do roka se jezdilo do Mostu do synagogy. Tehdy jsem ale vůbec nevěděla, proč se to všechno dělo. Jediné, co nám ma-

minka řekla, bylo: „Teď, děti, nám všechno vzali, už nic nemáme“ a že všechno bylo kvůli Grünspan-Affäre. Celý ty léta maminka nevěděla, kdo byl Grünspan, jaká aféra to byla, protože ona věděla jenom o Dreyfusově aféře, ale o Grünspan aféře nikdy neslyšela. Já vám řeknu, kdy já jsem se dozvěděla, kdo byl Grünspan, to se zasmějete. To, když jsem byla v [televizním pořadu] History Channel v Americe kvůli Brundibárovi a tam bylo vysvětleno, kdo byl Grünspan, jeho fotografie, a že zavraždil toho vom Ratha ve Francii a že všichni Židi, který byli pod německou okupací, což byly i Su-

dety, za to museli zaplatit. Tenkrát jsem věděla jen to, že se celý svět pro mě změnil. Já myslím, že jsem už v těch osmi letech byla dospělá.“

Zdrojem rodinného snímku i textu je www.holocaust.cz a Institut Tereziánské iniciativy. Text vznikl v rámci projektu KRÍŠŤÁLOVÁ NOC V POHRANIČÍ – 70. VÝROČÍ POZAPOMENUTÉ UDÁLOSTI za finanční podpory Nadace Židovské obce v Praze. Otiskujeme s laskavým svolením. Text, ač je redakčně upraven, zůstal ponechán v hovorovém jazyce tak, jak pamětnice vzpomínala.

Křišťálová noc (německy: Kristallnacht) byl protizidovský pogrom, který se odehrál v noci z 9. na 10. listopadu 1938 v nacistickém Německu, k němu připojeném Rakousku a v Sudetech. Podílely se na něm paramilitantní jednotky SA (Sturmabteilung) a běžní Němci, zatímco německé úřady nečinně přihlížely. Název je odvozen od střešních rozbitých skel z oken a výloh židovských obchodů, domů a synagog. Zdroje se různí, kolik bylo během noci zabito Židů, kolik osob bylo zatčeno, kolik židovských domovů, nemocnic a škol zničeno a rabováno, či kolik synagog vypáleno a zničeno židovských obchodů. Záminkou pro pogrom byl atentát na sekretáře německého velvyslanectví v Paříži, Ernsta Eduarda vom Ratha, který spáchal polsko-židovský mladík Herschel Grynszpan. Křišťálovou noc následovala další ekonomická, politická a společenská perzekuce Židů, která vyvrcholila v konečné řešení židovské otázky a holokaustu.

Historie jednoho lomského domu

Původní podoba rohového patrového domu č.p. 423 pochází z roku 1905, v roce 1929 byla provedena vestavba podkroví a v roce 1937 přistavěn sklad. Tolik informuje znalecký posudek ze srpna 1980, který mimo jiné ještě uvádí, že po úmrtí Maxe Steina byl dům pro dědictví oceněn v roce 1939 soudem částkou 9 600 RM. O čtyři desítky let později byl dům, po odkoupení od dědiců, pro špatný technický stav zbourán.

Majitelem domu č.p. 423 v Nerudově ulice byl od roku 1926 Max Stein. Podle nařízení o odejmutí lidu a státu nepřijatelného jmění v bývalých sudetoněmeckých územích ze dne 12. května 1939, RGB1.I.S.911 ve spojení s výnosy ze dne 12. května 1939, Ia – 1594/39/3810 a říšského místodržícího v bývalých Sudetech ze dne 29. srpna 1939, III.Wi/Jd 7126/39 došlo k zabavení těchto nemovitostí ve prospěch bývalé Velkoněmecké říše – tajné státní policie.

Podle výměru ministerstva sociální péče v Praze ze dne 6.12.1947, čj.P/5-6521/3515/47

Dr Go/cko zrušuje se a vymazává se jako neplatný zápis vlastnického práva pro Vystěhovalecký fond pro Čechy a Moravu a obnovuje se zápis vlastnického práva na Maxe Steina.

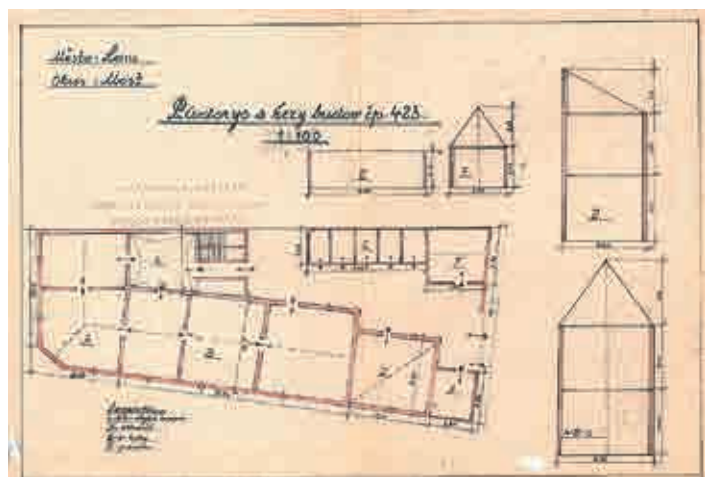
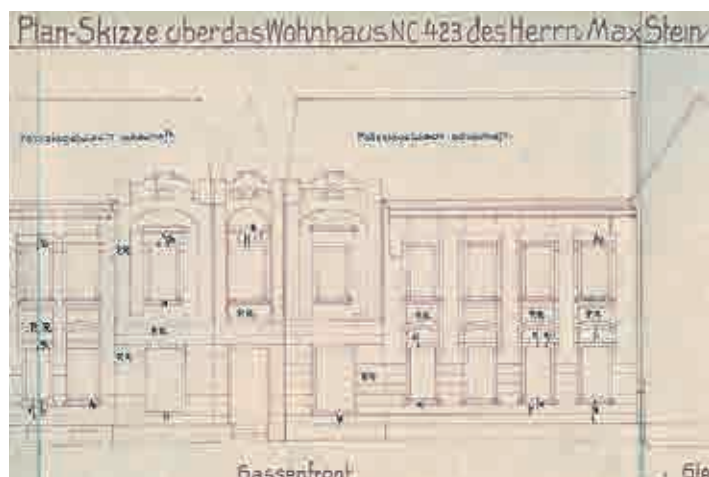
Od roku 1949 do roku 1967 spravoval dům zmocněnec určený vdovou Markétou Steinovou, který ale pro stáří a nemoc nemohl dále funkci správce vykonávat a protože bližší adresa jejího pobytu v cizině neznáma, byl dům podle dekretu prezidenta republiky dán do národní správy. Byl však nedostatečně udržován, protože výnos nájemného nestačil ani na základní

údržbu. Okresní národní výbor v Mostě – odbor výstavby a plánování proto rozhodl 14.07.1977 o vyklizení bytů a všech místností. Domovní správa uzavřela objekt, zabezdila okna a dveře.

Po kontaktu s trojicí dědiček po Maxu Steinovi, žijícími v USA, MěNV Lom odkoupil v roce 1981 bývalý obytný dům č.p. 423 i s pozemky k dědictví náležejícími.

Dům, který mimo jiné nesl i stopy poddolování šachtou Kohinoor, už v roce 1930 uhelná společnost odmítla jakoukoli odpovědnost za důlní škody, byl v důsledku neutěšeného technického stavu v roce 1983 zbourán. Rozhodl o tom ONV v Mostě, odbor výstavby a územního plánování. Plocha po demolici byla upravena na parkovou zeleň.

Příměstský tábor: Za sportem, poznáním i kulturou

Ač pandemie COVID -19 zasahuje do režimu vzdělávání na českých školách již bezmála jeden a půl roku, organizátorům se přece jen podařilo o letních prázdninách připravit a realizovat příměstské tábory. „Město Lom nebylo výjimkou,“ říká starostka Kateřina Schwarzová a pokračuje: „Příměstský tábor má tradici od roku 2003 a je mezi lomskými dětmi oblíbený. I v této nelehké covidové době se akce zúčastnilo 14 dětí.“

Město Lom prostřednictvím městské knihovny uspořádalo pro děti místních obyvatel od 26. do 30. července tábor, v jehož rámci je čekala branná hra o seckým lesem na Salesiovu výšinu, výstava Malý princ v zámku Valdštejnů, návštěva ranče Větrné údolí, výlet na Komáří vížku, prohlídka venkovního muzea rudného dolování u Martinovy štolý a hradu Krupka, nebo osvěžení na koupalištích v Oseku či v Litvínově na Koldomu.

Na první den tábora byla připravena branná hra, během které se děti seznámily, a přitom dobře pobavily. Oseckým lesem na Salesiovu výšinu šly děti po vyznačené trase a na stanovištích odpovídaly na vědomostní otázky zaměřené na všeobecné znalosti z naší přírody i města Lomu a jeho okolí. Počasí přálo, a tak po poslední zodpovězené otázce všichni zamířili osvěžit se na osecké koupaliště.

Krásné počasí organizátory přimělo změnit cíl úterního programu a místo na Fláje skupina Lomáků zamířila na interaktivní výstavu Malý princ do zámku Valdštejnů v Litvínově. Kouzelný svět Malého prince Antoina De Saint Exupéryho uchvátil malé návštěvníky. Zejména obrázky, které díky aplikaci stažené do mobilů před očima pozorovatelů ožily. Děti si s chutí i nadšením vyzkoušely i různé interaktivní hry a jízdu na dřevěných

vozítkách, které měly podobu lišky. Zbýlý čas všichni strávili na koupališti Koldům, kde si užili vody i sluníčka do sytosti.

V Dubí na ranči Větrné údolí si děti vyzkoušely, co vše obnáší, starat se o chod farmy a koně. Nejdříve se uklízelo u koní, pak hřebelcovalo a česala hřívá. Koně si pochutnali na dozené mrkvi, jablkách a tvrdém pečivu, kterým je děti s nadšením krmily. Největší radostí byla jízda na koních, kterou si všichni velmi užili.

Výlet na Komáří vížku zahrnoval cestu autobusem do Krupky a zpět, jízdu nejstarší a nejdelší lanovou dráhou bez mezizastávky v České republice okořeněnou pěšími túrami. Od Horského hotelu Komáří vížka s vyhlídkovou restaurací cesta vedla po naučné stezce. Členové výpravy cestou trhali maliny, našli několik hub, zastavili se u Martinovy štolý a prohlédli venkovní muzeum s hornickými artefakty a zamířili k cíli cesty, zřícenině hradu Krupka. Z hradu byl krásný výhled na okolní krajinu a město Krupku. Domů se všichni vrátili s dobrou náladou.

Poslední den byl odpočinkový, žádné hory, kopce ani chůze, ale pohoda a dětské dovádění ve vodě i na tobogánu koupaliště pod Koldomem. I poslední den příměstského tábora proběhl v pohodě. Děti si užily sluníčka a vody vrchovatě a byly spokojené. Spokojené byly i obě pořadatelky, pracovnice městského úřadu, že počasí po celý týden přálo a všichni si naplánované výlety užili.

Na letošní příměstský tábor se celkem přihlásilo 16 dětí, ale dvě z nich rodiče na poslední chvíli omluvili. Takže nakonec bylo 14 dětí od 7 do 13 let. Zaměstnankyně úřadu J. Riegrová a S. Vargová všechny děti i touto cestou srdečně zdraví a těší se na příští příměstský tábor.

Městská knihovna je pro každého. Čtenáři přijďte!

Po letním prázdninovým provozu Městská knihovna Lom má půjčovnou dobu pro veřejnost v pondělí od 9:00 do 12:00 a od 13.00 do 16:00, v úterý od 9:00

do 12:00 a od 13:00 do 14:00, ve středu od 9:00 do 12:00 a od 13:00 do 17:00 a ve čtvrtek od 9:00 do 12:00. Pobočka Loučná zajistí půjčovnou dobu pro veřej-

nost vždy ve čtvrtek od 14:00 do 17:00.

Zájemci o členství i o půjčení či vrácení knih v Městské knihovně Lom se mohou infor-

movat na telefonu číslo 476 769 874 nebo na e-mailu knihovna@mesto-lom.cz.

Vstup do knihovny je možný pouze za předpokladu, že dotyčný splní všechna v tu dobu platná protiepidemiologická opatření. Při příznacích respiračního onemocnění do knihovny vůbec nevstupujte a dohodněte se s knihovnicí během telefonického hovoru nebo elektronickou poštou.

Kniha je náš kamarád! I na podzim

Březen – měsíc čtenářů je celostátní akce podporující a propagující četbu. Čtení bychom se měli věnovat i jindy, proto lomská knihovnice vybrala atraktivní tituly kupříkladu i pro podzim.

Tipy pro dospělé

- **Sandra Brown – Střemhlavý pád.** Dobrodružný příběh s kriminální zápletkou a trochou romantiky.
- **J. D. Robb – Znáám tvou minulost.** Neskutečně silný příběh paní Spravedlnosti v podobě zrzky, blondýny a brunety, která trestá své oběti, aby zaplatily za své hříchy, jež provedly jiným ženám.

■ **Dominik Dán – Ve stínu.** Mordparta na stopě sériového vraha, který zanechává krvavé stopy ve třech zemích.

Naučná literatura

- **D. Dočekal, J. Müller, A. Harris, L. Heger a kol. – Dítě v síti.** Manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace.
- **Peter McHoy – Plánování zahrady.** Vyčerpávající návod, jak navrhout a založit krásnou zahradu.
- **Gato Martin – Domácí výrobky z léčivých rostlin.** Praktický pomocník pro všechny, kteří chtějí bylinka-

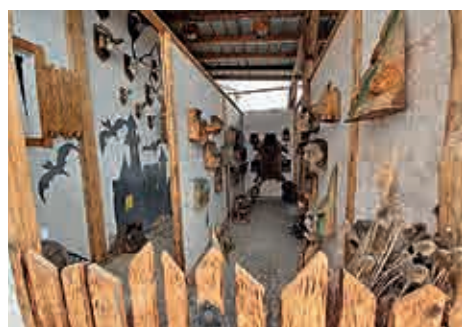
řit a sami si doma zpracovávat bylinky a léčivé plody.

Pro děti a mládež

- **Zuzana Pospíšilová – Bababa a jiné příběhy.** Knižka plná krátkých bajek, příběhů a pohádek na ukřácení dlouhé chvíle.
- **Daniela Krolupperová – Polštářoví podvodníci.** Leze vám učení krkem? S kouzelným polštářem vám do hlavy poleze samo!
- **Fashion Ideas – Módní triky pro správné holky.** Kniha úžasných nápadů jak vyrobit různé módní doplňky za pakatel... Třeba náramek, náhrdelník či náušnice.

V Lomu najdete také výstavu soch i peklíčko

Nudí se vám doma děti či vnoučata? Zajížděte s nimi, nebo, jsou-li starší, pošlete je samotné za panem Studničkou. Na dvoře svého domu na Osecké ul. 329 vytvořil stálou výstavu cca 200 soch. Ve sklepení domu je pak pro děti v několika místnostech malé peklíčko s čerty a čertíky, kotly na hříšníky a dalším pekelským zařízením. Výstava, kterou doplňuje sbírka loveckých trofejí, je přístupná každý víkend od 12.00 do 18.00 a vstup je zdarma.

Blahopřejeme

Během července, srpna a září již oslavili či oslaví svá životní jubilea tito občané města Lomu:

Miroslav Nestrašil, Oldřiška Vlčková, Věra Šípová, Jaroslava Weissová, Zdeněk Pavlíček, Miluše Mazancová, Zdeněk Anděl, Jana Ševčíková, Marcela Jiráková, Jiří Fořt, Eva Danihelková, Libor Šebesta, Miluše Malá, Anna Třešňáková, Jiřina Fryjová, Jitka Birnbaumová, Marta Pelcmanová, Josef Jirák, Rudolf Horčíčka, Hana Mašková, Vlasta Rusová, Blanka Filipová, Rudolf Libečajt, Jana Majerová, Miloslav Soboň, Jaroslava Svobodová, Josef Houdek, Věra Procházková, Marie Malá, Růžena Batzová, Naďa Koláriková, Jana Semíková, Jarmila Honková, Květa Ludwigová, Jiří Wenzel, Petr Strouhal, Zdeněk Aidpes, Vratislav Krupka a Stanislav Kolev.

Hodně pohody, zdraví a životního optimismu přeje vedení města.

Vzpomínáme

Dne 16. července uplynul rok, co nás náhle opustila milovaná manželka **Miluše Třetinová** z Lomu. Nikdy nezapomeneme. Manžel Zdeněk, synové Pavel, Petr, Jan s rodinami a sestra Pavlína s rodinou.

I když čas plyne a říká se, že i léčí, tak nám naše srdce nevyhléčilo, jako by to bylo včera co jsi odešla a on už 29. července uplynul smutný rok, co jsi nás navždy opustila naše milovaná **Irenko Haladová**. S Tebou odešla vůně i teplo domova a jen vzpomínka nám zůstala. S láskou vzpomínají děti Ivana, Olík, Pavel s rodinami. Vnoučata Janička, Verunka, Mirečka, Oli, Pavlínka, Pěta a pravnoučata Viktorka, Natálka a Miky... „Tam, kde se labuť loučí, Tě uvidíme zas“.

Dne 20. září uplyne druhý smutný rok od chvíle, kdy nás navždy opustila naše milovaná maminka a babička paní **Růžena Kölbllová**. S láskou stále vzpomíná zarmoucená rodina. Děkujeme všem, kteří vzpomenu s námi.

V Kulturním domě v Lomu se již po „zahřívací“ nulté akci, uskutečnil v listopadu 2019 oficiální první ročník ojedinělé výstavy, která si dala za cíl představit obyvatele Lomu trochu netradičně, a to jako výtvarníky, řezbáře či například malíře, kterými se stávají ve svém volném čase. Pro všechny bylo velkým překvapením, kolik šikovných a nadaných sousedů žije v našem městě. Akce se setkala s velkým ohlasem veřejnosti, doufáme proto, že jsme přispěli k počátku krásné tradice a po coronavirové pauze se s kreativními sousedy zase setkáme. Pokračujeme proto i nadále v představování našich lomských šikovných rukou.

Lomské šikovné ruce: Vladislav Studnička

Vladislava Studničku jsme vám čtenářům již přiblížili v minulých ročnících Lomské Radnice při představování místních podnikatelů. Právem také patří mezi lomské kreatívce, neboť se již dlouhá léta zabývá vytvářením dřevěných soch. Řada soch totemů vyrobených motorovou pilou je k vidění ve dvoře jeho domu v Osecké ulici. Pro návštěvníky je připravena i stálá výstava různých dřevěných fantaskních podobizen, soch, mysliveckých trofejí a peklíčka nejen pro děti.

„Intenzivněji sochařím asi devět let, ale už od mládí mě bavila práce se dřevem a co si pamatuji, když jsem nabyl trochu zručnosti, začal jsem vyřezávat drobné sošky postav a zvířat. Prošel jsem několik profesí v oboru stavařiny a truhlářiny, až jsem se dostal k vytváření soch z dřevěných odřezků i z pořádných špalků a klád. Vzhledem k tomu, že na živobytí si vydělávám aktivitou, která mi poskytuje dost volného času, dalo by se říci, že v současnosti je mojí hlavní zábavou práce se dřevem.

deštěm tmavnou a pokud to není možné, tak vhodné je každý rok obrousit a znovu naimpregnovat. Menší sochy, jako je třeba vodník, sova nebo masky dělám asi den, velké sochy, jako je indiánský totem nebo velký Krakonoš mě zabere dnů několik. Všechny svoje sochy vytvářím podle předlohy od zákazníka nebo podle vlastní fantazie. Zužitkuji každý odřezek dřeva. Je mi líto ho třeba použít na topení, tak do něj začnu rýt a najednou mi výsledná podoba vyskočí sama. Inspirací pro

lice a pár soch odešlo i na Slovensko. Momentálně vytvářím sochy pro dětský park v Krkonoších.

A jaké mám další plány? Jednoduché. Vyrábět dřevěné sochy tak dlouho, dokud o ně bude zájem, protože mě to velmi baví a naplňuje. Spolupracuji s internetovým portálem „Kudy z nudy“, pro který jsem vytvořil na dvoře svého domu na Osecké ul. 329 stálou výstavu cca 200 soch. Jedná se hlavně o masky lidí, zvířat a pohádkových postav, vyřezávaná zvířata a ptáky, či indiánské to-

temy různých velikostí. Ve sklepení domu jsem pak pro děti vytvořil v několika místnostech malé peklíčko s čerty a čertíky, kotly na hřištníky a dalším pekelským zařízením. Výstava je přístupná každý víkend od 12.00 do 18.00 hodin a vstup je zdarma. Doplňuje ji sbírka loveckých trofejí, protože moji další vášní je myslivost. A když mi zbyde trocha času, rád se projedu na motorce. Kdo by měl zájem seznámit se s mou tvorbou, může nahlédnout na www.stav-studna.webnode.cz.

„Intenzivněji sochařím asi devět let, ale už od mládí mě bavila práce se dřevem a co si pamatuji, když jsem nabyl trochu zručnosti, začal jsem vyřezávat drobné sošky postav a zvířat.“

Dalším plusem je, že sochařím ve svém domě a nejsem na prodeji soch bytostně závislý.

Občas se mne lidé ptají, jak sochy vznikají a kde beru inspiraci. Takže, pracuji jen s měkkým dřevem jako je modřín, borovice nebo lípa, které kupuji od dřevařských firem i soukromníků. Dříve jsem vytvářel sochy i z dubu, ale to je dřevo tvrdé, které na rozdíl od měkkého více praská.

Do základního tvaru dřevo obrábím elektrickou řezací pilou, která nedělá takový hluk, protože bydlím v zástavbě dalších domů. Konečnou podobu pak dotvářím řezbářskými dláty, pilníky a bruskou. Na povrchovou úpravu soch používám různá mořidla a na impregnaci pak oleje natírané za horka. Aby se předešlo širokým prasklinám ve dřevě, je nutné každou sochu ze zadní části proříznout až ke středu materiálu.

Dřevěné sochy je vhodné umístit pod přístřešek, protože hlavně

zákazníky jsou také všechny moje dřívější sochy, jejichž fotky jsou na mých webových stránkách.

Co se objemu práce týká, tak v současnosti dělám v průměru 20 soch za měsíc a každá hotová věc už má konkrétního odběratele. Mezi mé zákazníky patří i lomští občané, i pro ně jsem už řadu soch vytvořil. Jedna socha je i na zahradě mateřské školy. Nejen díky internetu je o mou práci stále zájem. Jen mě trochu mrzí, že nemám čas prezentovat svoje díla na sochařských výstavách nebo řezbářských sympozii. Určitě bych tam nabral nové zkušenosti, udělal si nové kontakty. Moje sochy je možné nalézt na soukromých zahradách, na dětských hřištích a v rekreačních kempch po celé repub-

